

SE SNĚHURKOU KOLEM SVĚTA

Z Polynésie na Fidži

Po roce stráveném ve Francouzské Polynésii sedím na nejvyšším bodě ostrova Maupiti a z výšky 370 metrů mám celý ostrov jako na dlani. V dáli se tyčí podobný vrchol ostrova Bora Bora. Jsem unešený tou nádherou okolního korálového atolu, ale můj pohled se soustředí na západ. Tam je nekonečný Pacifik a v něm roztroušené stovky dalších ostrovů. Nevím, jestli se dokáží vyrovnat kráse Polynésie, ale dokud tam nedopluji, tak to nezjistím.

Polynéské Společenské ostrovy jsou od Tahiti srovnané v řadě a bývá zde problém v zimním období s větrem. Většinou se v těchto místech přesouvá tlaková výše, která přináší slabý vítr nebo spíše bezvětří. Já celý měsíc pozoruji zdejší větry a zatím ani jednou nebyla dobrá situace na plavbu na západ. Až 26. dubna jsem se konečně odhodlal vyplout. Čeká mě slabý zadní vítr, který by měl vydržet snad čtyři dny. Po svítání tedy

proplouvám ven z laguny ostrova Maupiti, jehož vjezd je pověstný velkými vlnami. Mnoho lodí se občas nedokáže dostat dovnitř pro vysoké zalamující se vlny a musí se vrátit na ostrov Bora Bora. Dnes se však bez problémů dostanu na oceán. Dvě hodiny ještě obeplouvám jižní pobřeží a pak vytahuji genakr v desetizlovém větru. SNĚHURKA se rozjíždí na rychlost čtyř uzlů a nastavuji kurz na atol Suwarrow. To je vyhlášený a nejkrásnější ostrov

Cookových ostrovů, kde se chci zastavit. Je to přírodní rezervace a od července do října jsou tam strážci parku, kteří asi stráží palmy nebo co, ale hlavně vybírají poplatky za vstup. Každá jachta sem plující musí oficiálně předem podat e-mailem žádost o povolení vstupu na ostrov. Jenže vstup je povolen pouze v tomto období přítomnosti strážců, jinak je zakázán. Návštěva ostrova znamená jen malou zájždku při plavbě na Samou, takže tam mířím.

Po prvních padesáti mílích se plavba stává nepříjemnou. Vítr je velmi slabý a doprovázejí ho neúměrně vysoké vlny kolem tří metrů. Občas je některá samozřejmě i vyšší a ta mě dokonale rozhoupá, pokračovat dál s genakrem je nemožné. Musím ho na noc sbalit a vytahuji genu na peň. Ztrácím rychlost a plachty nepříjemně plácají. Vydržím to do půlnoci a pak začnu křížovat na zadní vítr. Plavba je klidnější, ale podstatně delší. Druhý den je situace stejná, ale přes den zkusím plout přímo v kurzu a na noc opět křížovat. Takto se trápím několik dnů. Pátý den k večeru přichází silná bouře. V dále blesky osvětlují obzor, silně prší a vítr zesiluje na čtyřicet uzlů. Mám již zrefovanou hlavní plachtu a točím se na zadák. Jenže mě vítr otáčí o sto čtyřicet stupňů na druhou stranu a začínám se vracet zpět. Po čtyřech hodinách bouře konečně přejde a mohu se otočit a plout opět správným kurzem na motor, protože vítr samozřejmě zmizel. K ránu však vidím na radaru další obrovský mrak, který mě brzy dožene, a přichází další fičák, avšak tentokrát správným směrem. SNĚHURKA letí na zadní vítr pouze s hlavní plachtou na druhý ref rychlostí sedm uzlů přesně směrem na Suwarrow. Větrný generátor řve jako zběsilý, protože jsem jej nestihl zastavit. Bílá pěna šlehá do plachet, ale autopilot si jenom pobrukuje a vše zvládá. Kokpit mám zavřený ze všech stran, takže jsem v suchu i v závětrí. Po čtyřech hodinách vítr zeslabuje ze čtyřiceti na třicet a později

na patnáct uzlů. To jsem již dvacet mil od atolu a jsem rád, protože mám trochu obavu, jak bude vypadat vjezd dovnitř. Ze vzdálenosti pěti mil již sleduji nějaký katamaran, který právě vplouvá dovnitř, a zdá se, že tam není problém. SNĚHURKA také v klidu propluje dovnitř přes mírné vlny proti odlivu a jakmile zatočím za chráněnou pevninu, tak je hladina jako zrcadlo. Zakotvím na hloubce šest metrů a hned spatřím pod lodí prvního návštěvníka, útesového žraloka. Blíží se večer, takže se pouze vykoupu, uvařím večeři a konečně se trochu vyspím bez houpání. Z Polynésie jsem uplul něco málo přes šest set mil za pět a půl dne.

Ráno mě vítá bezvětří, azurová laguna a čisté modré nebe. Vedle mě kotví katamaran, jinak zde nikdo není. Na dinghy dojezu na břeh, kde je velká informační cedule o zákazu vstupu na ostrov v období bez přítomnosti strážců. Ti tu mají postavený menší dřevěný dům a člun je opíjený pod střechou v kůlně. Nikde nikdo, takže se projdu po ostrově, natrhám kokosy a užívám si klidu. Na sousedním katamaranu je také singl jachtař z Belgie, který však má aktivovaný satelitní telefon, a tak využívám možnost stáhnout čerstvou předpověď počasí. Od zítřka má tři dny foukat a pak opět dlouhé bezvětří. Chtěl jsem zde pár dnů zůstat, ale předpověď mi do toho hází vidle. Nic se nedá dělat, musím ráno opět vyplout na Americkou Samou.

Jeden z mnoha kostelů na Americké Samoi

Autor na atolu Suvarrow

Vítr fouká hned od rána dvacet uzlů, takže krásně plachtím, i když opět křížuji na zadák, protože zase jsou neúměrně vysoké vlny vzhledem k síle větru. Při rychlosti šest uzlů to alespoň trochu ubývá. Na noc zase změním kurz a do rána na kormidlo ani plachty nesáhnou. Takto pluji dva dny a pak již mi zadobocní vítr dovolí plout skoro přesným kurzem. Jenže potom vítr slábne a blíží se od přídě černý mrak. Rychle zrefuji hlavní plachtu opět na druhý ref a motoruji do černé tmy. Ta znovu přináší čtyři-

cetizulový vítr, ale tentokrát přesně „do čumáku“, takže se ihned zvednou vlny. Ale SNĚHURKU hned tak nějaké vlny nerozhodí. Na motor se probíjím vpřed rychlostí tři a půl uzlu. Po třech hodinách je bouře pryč a na motor pokračuji k ostrovu Tutuila, kde plánuji zakotvit na noc. Na mapě zde žádné kotviště není, ale chci zkusit místní přístaviště malých lodí. Při západu slunce se přibližuji, ale nemám odvahu vplout dovnitř. Je zde velmi málo místa a dovnitř jdou vlny. Otáčím tedy a musím pokračovat další noc až

na hlavní ostrov Americká Samoa, kam zbývá ještě čtyřicet mil. Fouká lehký vítr, proto mám zrefovanou i genu, abych nebyl moc rychlý, a pomalu se posouvám do přístavu Pago Pago.

Ráno po svítání již vplouvám do veliké zátoky hlavního města ostrova a hlásím se na kapitánátu vysílačkou. Jsem odkázán na kotvu a musím čekat, protože za mnou připlouvá veliký cruiser, který má samozřejmě v odbavení přednost. To mě vůbec netrápí, alespoň si odдыхnu. Uplul jsem za čtyři dny 461 námořních mil. Stojí zde tři větší a jedna menší plachetnice, která má vyvěšenou také žlutou vlajkou. Je to Američan Scott, který připlul v noci pár hodin přede mnou a chytil stejnou bouři. Rovněž čeká na odbavení. Mám trochu obavu o peníze, protože je zrovna neděle a to někde chtějí platit přesčas, no uvidíme. Ve dvě odpoledne nás volá vysílačkou harbour master, že máme plout k molu na odbavení. Pluji první, protože jsem delší a Scott se vyváže ke mně. Na břehu jsou již připraveni úředníci a ani jeden z nich nevezme lano, aby pomohl. V podstatě jsou rádi, že stojí, protože každý váží minimálně sto padesát kilogramů. Mezi molem a palubou je asi půlmetrový výškový rozdíl a s úsměvem sleduji, jak se nemotorně snaží dostat na palubu. Však se také SNĚHURKA vždy zhoupne pod tou vahou. Nejdříve nastoupí doktor a chce vyplnit doklady o zdravotním stavu, které stojí čtyřicet dolarů. Pak se

Loučení s velrybami nedaleko ostrova Tonga

dovnitř procpe další buřtík, který kontroluje potraviny. Absolutně nemám šanci se s ním v podlubí vyhnout, tak mu řeknu, že nic zakázaného nemám. Jestli chce, ať se ohne a zdvihne podlážky. To absolutně nedá, tak jenom mávne rukou a sune se zpět do kokpitu. Pak musím vyplnit asi deset papírů pro celníky a imigrační. Tento poslední úředník hned upozorňuje na přesčas. Dám mu tedy požadovaných padesát dolarů, ale vtom se všichni ostatní také hlásí o svůj „overtime“. To silně protestuji, že nebudu platit každému zvlášť padesát dolarů a zdůvodňuji to tak, že již nemám dolary. Úředníci tedy otráveně přelézají na sousední loď a později mi Scott potvrdil, že jim platil přesčas čtyřikrát padesát dolarů a nechtěl věřit, že já jenom jednu.

Americká Samoa již podle názvu patří pod USA, i když není jeho státem, ale zámořským územím. Z USA sem plují lodě zásobující ostrov, na kterém jsou takové typické americké supermarkety, i když s trochu omezeným výběrem. Co mě nejvíce zaujalo, jsou místní obyvatelé, kteří jsou neuvěřitelně tlustí. Podle statistiky jsou zde nejvíce obézní obyvatelé z USA. Další raritou jsou kostely, kterých je tady neuvěřitelné množství a kde jsou zastoupené všechny víry. Při nedělní mši jsem jich stihl několik projít a všude zněly nádherně zpívané gospely. Během týdne jsem zvládl pěkný výšlap do přírodního parku, který vede po vysokém hřebeni a je odsud krásný výhled na obě strany

Ceremoniál pití kávy na Samoi

ostrova. Kotvení v zátocě přístavu není ideální, protože zde čtyřicet hodin denně vrčí dieselová elektrárna a při správném větru je celá zátoka zamořena oděrem z místní fabriky na ryby. A to je opravdu síla. Ale týden se to dá vydržet. A po odbavení vyplouvám 16. května na sousední, mnohem větší ostrov Samoa, který se dříve jmenoval Západní Samoa. Noční přeplavba za dobrého větru, ale silného deště byla dlouhá sedmdesát šest mil a za svítání dorazím do přístavu hlavního města Apia. Tentokrát jsem poprvé překročil datovou linii a posunul se o den dopředu. Je zde malá marina

za slušnou cenu, takže v ní zakotvím a SNĚHURKA je po mnoha letech v marině s elektrinou i vodou. Celní odbavení je bez problémů, i když celníci důkladně prolezli celou loď a zároveň si vše nafotili. Ostrov Samoa je na první pohled mnohem hezčí a barevnější. Domy mají pěknou květinovou výzdobu, všude kolem divoká zelená džungle. V hlavním městě Apia je krásná dřevěná katedrála i mnoho dalších kostelů a projet ostrov dokola autem je zážitek. Zastavil jsem se v mořské rezervaci, kde žijí zévy obrovské, mořské mušle, které mají délku až sto dvacet centimetrů. Nikde jinde jsem je v moři

Jižní pobřeží ostrova Samoa

Plavání s kepokaký bylo jedním z nejsilnějších životních zážitků.

dosud nespátřil. Jižní pobřeží ostrova má vysoké skály ze sopečného tufu, do kterého moře vydlabalo různé otvory a tunely. S každou vlnou pak vodní tříšť stříká do výše mnoha metrů. Je zde mnoho řek s vodopády, krásné písčité pláže a hlavně velmi přátelští obyvatelé. Všichni se stále usmívají a chtějí vám pomáhat.

Deset dnů uteklo jako voda a dobrá předpověď větru mě opět žene na moře. V neděli 29. května obeplovám západní mys ostrova Samoa a pokračuji na jih k souostroví Tonga. Tentokrát mě čeká po dlouhé době opět super jachting a tři dny plachtím s levobočním větrem o rychlosti dvanáct až osmnáct uzlů. Po 338 námořních mílích kotvím v noci u ostrova Vavau a v lednici je další ulovený tuňák. Přihlášení v přístavu Neiafu je opět bez problémů. Se mnou zde čekají další čtyři plachetnice, některé znám již z Polynésie. V rozlehlé zátce kotví mnoho lodí. Je to jedna z nejlépe chráněných zátok široko daleko v této části oceánu. Se SNĚHURKOU ale na nic nečekáme a po dvou dnech pokračujeme na jih k hlavnímu ostrovu Tongatapu. Zde se totiž setkám po čtyřech letech s dcerou Lenkou a vnučkami Charlotou a Chloe, které žijí v Sydney a přiletěly na prázdniny. Týden si tedy užívám vnučky a učím je plavat i šnorchlovat. Je tu však překvapivě trochu chladněji, denní teploty kolem pětadvaceti stupňů a voda pouze čtyřia dvacet. Občas i dva dny v kuse prší.

Po této příjemné návštěvě jsem se rozhodl počkat ještě dva týdny na hlavní atrakci Království

vodách. Na světě jsou pouze dvě místa, kde je dovoleno s nimi plavat v moři. Je to Polynésie a Tonga, takže se moc těším na tento výjimečný zážitek.

První týden v červenci je oficiálně zahájena sezona velryb. Jsem přihlášen hned na první výlet. Ráno v devět vyplouváme z přístavu a křižujeme obrovskou lagunu ostrova Tongatapu a občas vyjedeme na oceán. Jenže nikde ani ploutev, žádný velrybí vodotrysk. Odpoledne se zklamaně vracíme do přístavu, ale operátor je seriózní a nabídne na zítřek zdarma náhradní plavbu. Na druhý den již plujeme na jiné místo a hned v dále uvidíme výskok velryby nad hladinu. Po přiblížení skočí instruktor do vody a na jeho pokyn další čtyři plavci. Rychle plaveme směrem k velrybám a najednou se přede mnou objeví naprostý přírodní zázrak. Rodinka kepokaků. Samice je asi patnáct metrů dlouhá, samec asi o metr kratší a mládě asi sedmimetrové. Všichni se ladně vznášejí těsně pod hladinou a užívají si rodinnou pohodu. Jsem od nich jen pár metrů a nechávám se unášet jejich ladností a krásou. Čas s nimi utíká velice rychle a musíme se střídat s další skupinou. Dvakrát nám dovolili se k nim

Tonga, a to jsou velryby. Ty sem každoročně připlouvají z Antarktidy, kde začíná zima. Zde v Pacifiku se páří nebo již rodí mláďata. V listopadu pak vyplouvají na dlouhou pouť zpět, aby se naopak vykrmily v bohatých antarktických

SNĚHURKA na kotvišti v souostroví Hapai Tonga

Vulkán Kao

takto přiblížit, než nám zamávali ocasní ploutví a zmizeli v hlubině. Byl to neuvěřitelný zážitek a určitě nelituji času ani peněz.

V pátek 7. července se noční plavbou dlouhou osmdesát mil přesunu na severní souostroví Hapai. Jsou to takové menší korálové útesy rozprostřené na poměrně velké ploše. Je zde naprostý klid, pouze občas nějaký malý rezort schovaný pod palmami, jinak nádherné pláže a kotvení. O víkend si projedu hlavní ostrov Lifuka na kole. Je plný zeleně a pěstuje se zde tropické ovoce a zelenina pro celé souostroví. V pondělí ráno se odhlásím na celnici, v místním obchůdku utratím poslední peníze, odešlu e-mailem složitý formulář s hlášením plavby na celnici ve Fidži a v poledne vyplouvám dále na západ. Občas zahlédnu několik velryb, které plují obrovskou lagunou, a na noc zakotvím u malého ostrůvku, abych pak ještě před svítáním vyplul k nejzápadnějším ostrovům Tonga, a to jsou vulkanické ostrovy Kao a Tofua. Mám takový smělý plán, pokusit se zde zakotvit a udělat výstup na ostrov Tofua. Ten má totiž uprostřed v kráteru obrovské vodní jezero a častá vulkanická erupce chrlí do oblak tuny vodního kouře. Jenže dno je tady velmi strmé a v jediném mělkém místě jsou na dně obrovské lávové kameny, kam se neodvážím spustit kotvu. Ta se určitě mezi kameny zamotá a bude problém ji vytáhnout. Jsem zde sám a nechci nic riskovat v sílícím větru a vlnách. Takže si pouze dopřeji krásný pohled na oba vulkány i na dvojici velryb, které zde potkávám.

Je úterý 11. 7. ráno a vytahuji obě plachty a nastavuji kurz na Fidži. Bude foukat příjemný zadobochvítr do patnácti uzlů a ve čtvrtek večer bude sílit na pětadvacet. To již bude přicházet několikadenní tlaková níže s větrem do třiceti uzlů. Poslední noc již byla nepříjemná silnými poryvy a tmou černou jako uhel, ale v pátek v deset dopoledne zaplouvám do zátoky u města Savusavu. Zde musím komunikovat přes vysílačku s místní marinou. Ti mě odkáží na mooring, kde musím čekat na příjezd úředníků. Nejdříve přijdou člunem dvě dívky na zdravotní kontrolu, což je v podstatě pouze vyplnění papírů. Pak dorazí kontrolor biosecurity, imigrační a celník. Vše je bez problémů a inspektor bio ani nebyl uvnitř loď. Spokojil se pouze s prohlášením, že nemám žádné čerstvé ovoce, zeleninu, vejce ani maso.

Tlaková níže je již v plné síle a do zátoky chodí silné poryvy. Několik dnů prší. Ani se mi nechce na břeh. Rozhodnu se ale nechat SNĚHURKU na mooringu a poletím na měsíc domů. Z Tahiti jsem od ledna uplul 3 121 mil. Pacifik je prostě obrovský a vzdálenosti mezi ostrovy jsou veliké. Každý navštívený ostrov přinesl další krásný zážitek do sbírky na mé plavbě kolem světa. Právě zde na Fidži jsem překonal 180. poledník, takže se konečně po sedmnácti letech plavby a po sto jedné navštívené zemi začínám přibližovat domů.

Text a foto Miroslav Račan
www.snehurka-yacht.cz

inzerce

FOUNTAINE PAJOT
SAILING CATAMARANS

**HODNOTA PENĚZ KLESÁ
ZÁJEM O DOVOLENÉ NA LODI ROSTE**

**INVESTUJTE DO JACHTY
NEBO KATAMARÁNU**

**IDEÁLNÍ ČAS PRO CHARTER MANAGEMENT
VE FLOTILE BEMEX JIŽ 20 LET**

Astrea 42

OFICIÁLNÍ DEALER
BENETEAU
FOUNTAINE PAJOT

BENETEAU

FOUNTAINE PAJOT

**ČESKÁ CHARTEROVÁ FLOTILA V CHORVATSKU
ZÁKLADNA S ČESKÝM PERSONÁLEM
KAPITÁNSKÉ PRUKAZY
SERVIS**

BEMEX BOOT s.r.o.
Unhošťská 2752, 27201 Kladno
prodej lodí: +420 602 333 636
bezecny@bemexboot.com
charter, kurzy: +420 724 041 592
office@bemexboot.com

www.bemex.cz